

Bestuurlijke halfjaarsrapportage

Januari t/m juni 2018

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Ontwikkelingen	4
3	Organisatie	6
4	Ontwikkelagenda FUMO 2.0	12
5	Stand van zaken productie.....	14
5.1	Productie-aantallen	14
5.2	Productiviteit en uren	18
6	Financiële stand van zaken.....	19
6.1	Prognose 2018	19
6.2	Financiële positie	21
Bijlage 1.	Monitor ontwikkelprogramma FUMO 2.0.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

1 Inleiding

Voor u ligt de bestuursrapportage over het eerste half jaar van 2018. Hierin verantwoorden wij richting het algemeen bestuur van de FUMO hoe de FUMO er voor staat, zowel qua organisatie, qua productie als financiën. We geven bovendien een doorkijk richting de rest van het jaar.

We bevinden ons middenin de ombouw van de FUMO in de richting van de visie die het algemeen bestuur in zijn vergadering van 29 juni 2017 heeft vastgesteld: Het verhaal van de FUMO. Sindsdien is er weliswaar veel gebeurd, maar moeten we gelijktijdig constateren dat er ook nog genoeg zaken verder te optimaliseren zijn.

De ontwikkeling en sturing van, respectievelijk verantwoording over (kwaliteit én kwantiteit van) onze mensen is inmiddels op orde. We zijn er trots op dat wij inzicht hebben in hoe wij scoren op het vlak van de kwaliteitscriteria en we werken daar ook continu aan, onder andere via de verbeterde HR-cyclus. De inhoudelijke opgave daar is relatief gering; de basis – de kwaliteit van onze mensen – is over het algemeen goed. Ook de sturing en verantwoording op de financiën is inmiddels op orde. Dat geldt eveneens voor onze productieve uren. We beschikken op dat vlak inmiddels over het actuele inzicht en we werken met elkaar om de discipline en accuratesse verder te verbeteren om de beoogde normen te halen.

Belangrijk zorgpunt blijft ons vermogen om goed te laten zien welke productie we leveren. Het lukt ons nog niet om uit ons nieuwe geautomatiseerde systeem die informatie te halen die we wensen. Dat zet bij tijd en wijle de relatie met onze deelnemers, begrijpelijkerwijs, onder spanning.

De wijziging van onze begroting, die het algemeen bestuur op 29 juni jl. goedkeurde, leidt ertoe dat we dit jaar waarschijnlijk zullen afsluiten met een begroting en rekening die in balans zijn.

2 Ontwikkelingen

In deze paragraaf zijn enkele belangrijke externe en interne ontwikkelingen van de FUMO aangegeven.

Evaluatie Wet VTH

De wet VTH (vergunningverlening, toezicht en handhaving) vormt de wettelijke grondslag om de uitvoering van de VTH taken op het gebied van het omgevingsrecht structureel te verbeteren. De wet VTH is op 14 april 2016 in werking getreden.

Voorjaar 2017 heeft de staatssecretaris van IenM een tweede evaluatierapport aan de Eerste Kamer aangeboden. De algemene conclusie is dat het stelsel van omgevingsdiensten staat en niet meer is weg te denken bij de uitvoering van VTH-taken. Uit het rapport komt naar voren dat de vorming van omgevingsdiensten op meer plekken in Nederland moeizaam is verlopen. De bevindingen en conclusies uit het onderzoek zijn dan ook zeer herkenbaar voor de Friese situatie. Geconstateerd kan worden dat diverse onderwerpen en thema's uit de evaluatie zijn terug te vinden in de Ontwikkelagenda FUMO 2.0. De FUMO bevindt zich, zoals het rapport dat benoemt, in de fase van opstart naar doorgroei.

Implementatie Besluit VTH

Per 1 juli 2017 is het Besluit VTH in werking getreden. Deze Algemene Maatregel van Bestuur geeft aan welke VTH-taken gemeenten en provincies verplicht moeten onderbrengen bij een omgevingsdienst: de zogenoemde basistaken. De Friese situatie is dat gemeenten nog een deel van de basistaken in eigen huis uitvoeren. In de Ontwikkelagenda is het project Implementatie Besluit VTH opgenomen.

Het streven was om middels implementatie van het Besluit om met ingang van 1 juli 2018 alle basistaken door de FUMO te laten uitvoeren. In de vergadering van het algemeen bestuur van 29 juni jl. is geconcludeerd dat daar meer tijd voor nodig is. Afgesproken is dat per 1 januari 2020 de FUMO alle basistaken als bedoeld in het Besluit uitvoert. Tevens is besloten dat gemeenten die vooruitlopend hierop al taken willen inbrengen dat in overleg kunnen doen.

Vorbereiden op de Omgevingswet

Inmiddels is duidelijk dat de Omgevingswet wordt uitgesteld tot 2021. De nieuwe wetgeving leidt tot ingrijpende veranderingen. Er worden nieuwe instrumenten geïntroduceerd, er komt meer ruimte voor maatwerk en participatie en de dienstverlening aan inwoners en bedrijven zal veranderen. De Omgevingswet vraagt tevens om diverse belangen mee te wegen bij visie- en planvorming. Dit zal doorwerken in de samenwerkingsrelaties tussen overheden, hun uitvoeringsorganisaties en adviseurs.

De FUMO oriënteert zich al langere tijd op de aanstaande veranderingen. Nu in Den Haag stap voor stap meer duidelijkheid ontstaat over de nieuwe regelgeving, kunnen wij beter in beeld brengen wat de gevolgen voor de FUMO zullen zijn. Voor het najaar staat een zogenaamde impactanalyse gepland. Het resultaat van deze analyse komt voorjaar 2019 beschikbaar, zodat vervolgens bestuurlijk het gesprek kan worden gevoerd over de wat dit voor de FUMO betekent. Ondertussen neemt de FUMO deel in verschillende pilotprojecten. Het betreft het Omgevingslab Gezondheid (GGD), Omgevingslab veiligheid (Veiligheidsregio) en Omgevingsvisie (Heerenveen). In deze pilots zijn de participanten gezamenlijk op zoek naar hoe de nieuwe Omgevingswet doorwerkt naar de onderlinge samenwerking.

Nieuwe leden dagelijks bestuur en auditcommissie

De gemeentelijke verkiezingen van dit voorjaar hebben er toe geleid dat de samenstelling van het algemeen en dagelijks bestuur van de FUMO is gewijzigd. Het algemeen bestuur kent per juni 2019 twaalf nieuwe leden.

Tijdens de juni-vergadering heeft het algemeen bestuur uit haar midden twee nieuwe leden voor het dagelijks bestuur aangewezen. Het gaat om de wethouders Nel Haarsma en Anko Postma. Zij vertegenwoordigen respectievelijk de gemeenten Waadhoeke en Opsterland.

In dezelfde AB vergadering zijn ook voor de Auditcommissie twee nieuwe leden benoemd: wethouder Jaap van Veen (Heerenveen) en wethouder Jack Jongebloed (Weststellingwerf) gaven aan deze taak op zich te willen nemen.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

Het Nederlandse beleid is er op gericht om Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) te weren uit de leefomgeving en om ervoor te zorgen dat de uitstoot van potentiële ZZS uit voorzorg wordt beperkt. ZZS stoffen zijn gevaarlijk voor mens en milieu. Het RIVM heeft onlangs in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een lijst met nieuwe potentieel Zeer Zorgwekkende Stoffen gepubliceerd. Het gaat om stoffen waarvan nog niet zeker is of ze ZZS zijn. Zodra meer gegevens over deze stoffen beschikbaar zijn, kan een deel hiervan als ZZS worden aangemerkt.

De lijst met potentiële ZZS is een hulpmiddel voor bedrijven en vergunningverleners.

Vergunningverleners kunnen bedrijven die deze potentiële ZZS uitstoten aanspreken op het voorzorgbeginsel. Het bevoegd gezag kan een bedrijf dat een vergunning aanvraagt om nader onderzoek vragen als dit bedrijf een potentiële ZZS uitstoot.

De FUMO werkt in opdracht van de Provincie Fryslân aan een eerste inventarisatie van Friese bedrijven die ZZS stoffen emitteren. Uiteraard komen voor de inventarisatie ook bedrijven voor die onder gemeentelijk bevoegd gezag vallen. Vervolgens wordt een aanpak gemaakt om daar waar dat relevant is, de vergunning aan te passen.

Programma Impuls Omgevingsveiligheid 2019 – 2020 (IOV)

Het programma Impuls Omgevingsveiligheid is bedoeld om gericht aandacht te besteden aan risico's op gebied van veiligheid. Hierdoor wordt de omgevingsveiligheid geborgd. De werkzaamheden voor het bureau Externe Veiligheid worden uit dit programma gefinancierd, ofwel de taken die de FUMO voor deelnemers uitvoert op gebied van Externe Veiligheid.

Het concept programma Impuls Omgevingsveiligheid 2019 – 2020 is inmiddels bekend. De looptijd van het programma is verkort naar twee jaar ten opzichte van het vorige IOV programma. In overleg met de provincie zal worden afgestemd welke werkzaamheden de FUMO uitvoert voor de deelnemers binnen het beschikbare budget. In het programma staat ook aangegeven dat de komende twee jaar wordt benut om de transitie te maken naar een systematiek waarbij partijen zonder programmafinanciering werken aan omgevingsveiligheid. Hiermee wordt bedoeld dat de subsidie waarschijnlijk stopt en dat daardoor de werkzaamheden van het bureau Externe Veiligheid in rekening worden gebracht bij de deelnemers.

Ontvlechting BRZO

Het voornemen is om per 1 januari 2019 alle taken en bijbehorende dossiers op gebied van BRZO overgedragen te hebben aan de Omgevingsdienst Groningen (ODG). In lijn met voorgaande worden

dan ook de financiën uit de begroting van de FUMO gehaald, en regelt de provincie Fryslân dit rechtstreeks met de ODG. De ODG wil een projectleider aanstellen om de overdracht en de daarmee gepaard gaande acties uit te kunnen voeren. Dit vindt na de zomer plaats waarna bij voorkeur op 1 januari 2019 de overdracht van taken klaar is.

3 Organisatie

Het algemene gevoel

Met de ontwikkelagenda zetten we mooie stappen in het verder optimaliseren van de organisatie en in het versterken van de contacten onderling. Toch is er ook nog veel werk te verzetten zowel intern als in de contacten met de deelnemers. Hierbij is er zowel een verantwoordelijkheid van de FUMO als van de deelnemers. Een grote stap voorwaarts kan worden gezet als vanuit het zaakstelsel LEEF sturings- en verantwoordingsrapportages kunnen worden gemaakt. Hierdoor kan zowel de interne sturing worden aangescherpt, en krijgen deelnemers actueel inzicht in de voortgang van het opdrachtenpakket. Hierbij blijft spanning aanwezig bij het personeel van de FUMO om enerzijds zaken snel te kunnen regelen en fijn te kunnen werken, en anderzijds de hoeveelheid werk die maakt dat het gezamenlijk oppakken van deze verandering relatief beperkt blijft qua inzet.

De ontwikkeling van het personeelsbestand

De ontwikkeling van het personeelsbestand geeft nog steeds reden tot zorg. De vraag naar vergunningverleners, toezichthouders en specialisten is groot, en het aanbod is gering. Daarmee is het uiterst lastig om nieuwe medewerkers via het reguliere wervings- en selectiebeleid van de FUMO te werven. Vandaar dat de FUMO het afgelopen half jaar heeft ingezet op drie sporen. Het eerste spoor is dat de contacten met Van Hall Larenstein zijn aangehaald met als doel stagiaires en afstudeerders te verbinden aan de FUMO. Ook heeft de FUMO aangeboden gastcolleges te willen geven om daarmee de werkzaamheden alsmede de organisatie meer zichtbaar te maken voor studenten. Het tweede spoor is dat de contacten van HR medewerkers als de afdelingshoofden specialistisch advies zijn gelegd en gezocht wordt naar mogelijkheden voor werving van personeel en samenwerking op gebied van kwetsbare specialismen. Het laatste spoor is dat een arbeidsmarktbeleid wordt opgesteld, waarin onder meer bovengenoemde sporen onderdeel van uitmaken. Dit arbeidsmarktbeleid is een visie op het benodigde personeel, de werkzaamheden en daarbij behorende banen van de toekomst en strategisch arbeidsmarktbeleid om oplossingen te vinden voor het personeelstekort en kansen te benutten. Daarnaast geeft het arbeidsmarktbeleid ook de kaders voor doorstroom van personeel en uitstroom van medewerkers. Dit laatste geldt voor medewerkers die zich verder willen ontwikkelen buiten de FUMO.

In de zomer zijn diverse vacatures in het primair proces uitgezet, onder meer voor coördinator toezicht, toezichthouder bodem, geluid en vergunningverlening. Alleen op gebied van vergunningverlening is een aantal kandidaten aangenomen die intern opgeleid worden. Op korte termijn vergt dit inspanning van de huidige vergunningverleners. Het lange termijn effect is dat inhuur kan worden verminderd en daarmee meer eigen medewerkers de taken kunnen uitvoeren. De vacatures van geluid en coördinator toezicht hebben geen geschikte kandidaten opgeleverd. Hiervoor wordt nog steeds ingehuurd. De vacatures die voor de afdeling bedrijfsvoering zijn uitgezet hebben wel geschikte kandidaten opgeleverd. Hier doet zich het probleem van de arbeidsmarkt tot op heden nagenoeg niet voor.

In onderstaande tabel is de bezetting over het eerst halfjaar van 2018 weergegeven. Hieruit blijkt dat de bezetting in totaal afgerond 127 fte bedroeg. Hiervan waren 25 fte ingehuurd.

Afdeling	Bezetting	Vast	Inhuur	% inhuur t.o.v. vast
Management en bedrijfsvoering	20	14	6	43%
Toezicht en handhaving	44	42	2	5%
Toetsing en vergunningverlening	41	27	14	52%
Specialistisch advies	22	19	3	16%
<i>Totaal</i>	<i>127</i>	<i>102</i>	<i>25</i>	<i>25%</i>

In de oorspronkelijke begroting was een formatie voor het primaire proces van 94 fte opgenomen. Deze begroting was nog gebaseerd op de 'Fryske Norm' en een productiviteitsnorm van 1.400. Vanuit het Programma Begroten en verantwoord en naast een nieuwe opzet voor de begroting 2019, waarin realistischer uitgangspunten zijn gehanteerd, ook een begrotingswijziging voor 2018 opgesteld. Ook in deze begrotingswijziging is rekening gehouden met deze realistischere uitgangspunten. In totaal is voor het primaire proces hierdoor de formatie met 9 fte verhoogd tot 103 fte. Voor het primaire proces is in het eerste halfjaar 107 fte ingezet. De extra ingezette formatie heeft vooral te maken met de uitvoering van extra opdrachten die in de begroting en begrotingswijziging niet zijn meegenomen. Daarmee is de extra inzet gerechtvaardigd met de hogere opbrengsten. Eveneens is voor vervanging van ziekte ook iets meer formatie aangetrokken om uiteindelijk de afgesproken werkzaamheden met de deelnemers te kunnen realiseren.

In bovengenoemde tabel is ook de overhead, management en bedrijfsvoering, opgenomen. De formatie voor de overhead is 20 fte, exclusief 7,5 fte die wordt ingezet bij de uitbestede taken bij de gemeente Leeuwarden en de provincie Fryslân. Daarmee is de totale overhead ca. 27,5 fte. Met de begrotingswijziging 2018 is de beschikbare formatie voor de overhead met ca. 5 fte uitgebreid naar 28 fte. De reden hiervoor was dat de in de begroting 2018 opgenomen formatie niet toereikend is voor een adequate uitvoering van de bedrijfsvoering. In het 2^e halfjaar vindt werving van de benodigde functies plaats waardoor de inhuur wordt verminderd.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bij de FUMO is al lange tijd hoog. Ziekte is natuurlijk in de eerste plaats vervelend voor de betrokken medewerkers. Een hoog verzuim leidt ook tot extra externe inhuur, extra kosten en discontinuïteit in de werkprocessen. Voor niet-zieke medewerkers betekent dit een extra belasting.

Vanaf medio 2016 is sprake geweest van een stijgende lijn in het ziekteverzuim. De sfeer binnen de organisatie en het algemene beeld droegen daar uiteraard aan bij, maar ook was sprake van onvoldoende aandacht voor ons beleid en de uitvoering daarvan. In het eerste half jaar van 2018 zijn daartoe diverse acties ondernomen en is de aandacht voor het verzuim ook versterkt. Deze aanpak is beschreven in de notitie *Grip op verzuim*. Deze aanpak richt zich vooral op preventie van het verzuim. Daarnaast is een werkbelevingsonderzoek uitgevoerd, waarvan de uitkomsten in oktober 2018 worden verwacht. Deze uitkomsten geven mogelijk zicht op de achtergronden en de verdere aanpak van het verzuim.

Het ziekteverzuim over de periode 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2018 is als volgt:

Afdeling	Verzuim in %
Bedrijfsvoering en management	5,5%
Toezicht en Handhaving	7,5%
Toetsing en Vergunningverlening	6,6%
Specialistisch advies	4,8%
<i>Totaal</i>	<i>6,3%</i>

De verzuimcijfers die in eerdere rapportages zijn vermeld, hadden alleen betrekking op medewerkers van het primaire proces. Met ingang van 2018 worden de verzuimcijfers over het afgelopen jaar berekend voor de gehele FUMO, inclusief inhuur. Het ziekteverzuimpercentage over het afgelopen jaar komt uit op 6,3%. Zonder inhuur is dit percentage ongeveer 1 % hoger. Daarmee lijkt nu heel voorzichtig sprake te zijn van een dalende trend. Het ziekteverzuim wordt voor een gedeelte beïnvloed door enkel langdurig zieken waarvan de verwachting is dat deze ook het 2^e halfjaar zullen meetellen in het ziekteverzuim. Ook is het ziektefrequentiepercentage (het aantal keren dat medewerkers zich ziek melden) afgenomen wat een positieve ontwikkeling is.

Het MT

Het MT werd het afgelopen half jaar gevormd door drie vaste medewerkers en twee interim-managers. Afgelopen half jaar heeft een interim afdelingshoofd leiding gegeven aan de afdeling Toetsing en Vergunningverlening. Dit vanwege langdurige ziekte van het afdelingshoofd.

De secretaris/directeur werkt op interim basis bij de FUMO. In het voorjaar van 2018 is de werving van een nieuwe secretaris/directeur in gang gezet. Een wervingsbureau is geselecteerd en zowel medewerkers van de FUMO, de OR en het bestuur heeft input geleverd voor het gewenste profiel van de nieuwe directeur. De planning is dat in het najaar van 2018 een nieuwe secretaris/directeur wordt benoemd.

Bedrijfsvoering

Het formatieplan Bedrijfsvoering is voor de zomer opgesteld en heeft de instemming gekregen van de OR. Dit formatieplan sloot aan op de voorgestelde begrotingswijziging 2018. Met het vaststellen van de begrotingswijziging door het algemeen bestuur is vervolgens de werving en selectie in gang gezet. Daarmee wordt in het tweede halfjaar ingezet op het invullen van de vacatures door vaste medewerkers. Bijkomend effect is dat daarmee de inhuur kan worden gereduceerd.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG bevat spelregels over het verwerken van persoonsgegevens van natuurlijke personen. De FUMO verwerkt veel persoonsgegevens, denk aan naam, adres, woonplaats etc., bijvoorbeeld van leden van Commissies, ambtelijke dienst en personen die een vergunning aanvragen of een bezwaarschrift of klacht indienen. In het eerste halfjaar is een eerste inventarisatie gedaan van hetgeen moet gebeuren om de persoonsgegevens voldoende te beschermen. Aangezien het een behoorlijk omvangrijke klus is, is een externe projectleider aangetrokken om het project in het tweede halfjaar op te pakken en af te ronden.

Migratie naar Windows 10

De FUMO werkt nog op Windows 7 en zal moeten migreren naar Windows 10. Hierover hebben in het eerste halfjaar gesprekken plaatsgevonden met de provincie Fryslân die deze migratie zal oppakken en implementeren binnen de FUMO. Deze migratie zal gelijktijdig worden opgepakt met het vervangen van de huidige devices (vaste computers, laptops, ipads). De planning is dat dit uiterlijk in het voorjaar van 2019 gereed is.

Vervanging intranet en implementatie TOPdesk

Het huidige intranet is aan vervanging toe vanwege een beperkt aantal functionaliteiten. Vandaar dat in het voorjaar gezocht is naar een geschikt alternatief. Meerdere aanbieders hebben hun intranet gepresenteerd aan de FUMO waaruit een passend intranet is gekozen. Met het nieuwe intranet kan onder meer gemakkelijker worden samengewerkt in groepen, kan worden gechat met collega's, en is informatie eenvoudig terug te vinden. De planning is dat het nieuwe intranet in november 2018 wordt geïmplementeerd.

Naast de vervanging van het intranet is ook in de afgelopen periode gewerkt aan het vinden van geschikte software die ondersteuning biedt bij het beheer van meldingen, middelen, klachten etc. Deze zoektocht heeft geresulteerd in het contracteren van TOPdesk. De planning is dat TOPdesk eind van het jaar werkt voor alle gebruikers bij de FUMO.

Huisvesting

De FUMO huurt haar kantoorpand van de gemeente Leeuwarden. Het pand is zowel van binnen als buiten gedateerd. Ook is het pand klimatologisch van onvoldoende kwaliteit. Leeuwarden heeft de wens geuit het pand energieneutraal te willen maken. Het energieneutraal maken van het pand is zonder het aanpakken van de binnenkant niet te realiseren. Leeuwarden en de FUMO zijn overeengekomen dat met de verbouwing buitenkant ook de binnenkant verbouwd gaat worden.

De wens tot energieneutraliteit van het FUMO-gebouw van de zijde van de gemeente Leeuwarden leidde er in 2017 toe dat de FUMO het huurcontract verlengde met 12 jaar. In die verlenging is de afspraak opgenomen dat de betalingen voor gas en licht na verbouw aan Leeuwarden zullen worden overgemaakt, ter dekking van de kosten van het energieneutraal maken. In de huurverlenging is ook expliciet opgenomen dat Leeuwarden de kosten betaalt, verband houdende met de tijdelijke huisvesting van de FUMO tijdens de verbouwing.

Leeuwarden heeft aan BAM de opdracht gegund voor de verbouwing. Vervolgens heeft de gemeente een aantal aanvullende eisen gesteld, waardoor BAM een herberekening moet maken van de aanbesteding. Voor de interne verbouwing heeft de FUMO in vroegtijdig stadium aangegeven geen budget hiervoor te hebben. De gemeente heeft vervolgens aangegeven welwillend te staan in het financieren van de interne verbouwing, dit afhankelijk van de kosten. Afsproken is dat de FUMO zijn wensen formuleert in een huisvestingsvisie en daarover vervolgens in gesprek gaat met de gemeente.

De verwachting is dat eind oktober de totale kosten duidelijk zijn zodat de gemeenteraad kan beslissen over de interne en externe verbouwing inclusief de bijbehorende kosten. De planning voor bouwaanvang is augustus 2019 met als opleverdatum 1 januari 2020. Vooralsnog is de insteek dat de FUMO gedurende de bouwperiode geen gebruik kan maken van het pand en tijdelijk op een andere locatie wordt gehuisvest.

Leefomgeving Informatie Systeem

Binnen de FUMO worden de primaire processen ondersteund door een geautomatiseerd systeem. In 2016 moest dit systeem opnieuw worden aanbesteed. De implementatie van dit nieuwe zaakstelsel LEEF heeft vorig jaar mei plaatsgevonden. Naast dat met verschillende werkprocessen wordt gewerkt is ook de datamigratie naar LEEF niet goed verlopen. De kwaliteit van de data in het oude systeem liet te wensen over. Met de migratie zijn deze data overgezet, ofwel data die niet op orde zijn.

Deze knelpunten hebben tot gevolg dat de sturingsinformatie, managementinformatie en bestuurlijke rapportages nog tekortkomingen kennen. Dit werkt door naar de bedrijfsvoering en leidt er toe dat onze rapportages aan de deelnemers van onvoldoende niveau zijn.

Om de werking van het systeem en de kwaliteit van de data te verbeteren is het afgelopen half jaar ingezet onder meer het volgende:

- opschonen van data en verbeteren van datakwaliteit
- het in productie brengen van een aantal ontbrekende processen
- het technisch beter werkend krijgen van het systeem (foutmeldingen en onjuistheden in procedures oplossen)

- het werkend krijgen van koppelingen met BAG, OLO, etc. waardoor data automatisch worden overgezet naar LEEF
- opleveren van urenrapportages
- Voorbereiding van een module om urenregistratie te fiatteren door het afdelingshoofd

Met het vertrek van de projectleider voor het LEEF heeft het MT in de zomermaanden een plan van aanpak opgesteld waarin alle lopende en nog te starten projecten in beeld zijn gebracht. Tevens is de strategie voor het vervolg besproken. Hierbij wordt ingezet op een aantal pijlers:

- In het najaar wordt een selectie gemaakt van een business intelligence systeem waarmee op overzichtelijke wijze inzicht wordt verkregen in sturings- en verantwoordingsinformatie. Het gaat hierbij zowel om informatie uit het LEEF als ook informatie uit anders systemen die de juiste informatie ordent en in heldere rapportages weergeeft.
- Ingezet wordt op een juiste invoer van data, aanmaken en afsluiten van zaken inclusief bijbehorende documenten. Deze gegevens zijn de basis voor een goede rapportage naar de deelnemers.
- De huidige processen worden herijkt vanuit het Programma Basis op Orde. Vervolgens worden deze processen ingevoerd in het LEEF, met de juiste processtappen en bijbehorende sjablonen. Hierbij wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij landelijke standaarden.
- Een nadere analyse op de oude data wordt gemaakt. Met dat de datakwaliteit in de overdracht naar de FUMO al niet op orde was, is dit knelpunt tot op de dag van vandaag merkbaar. Hiervoor zal een apart voorstel worden gedaan over de wijze waarop dit opgelost kan worden. Dit voorstel is begin 2019 gereed en wordt dan voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur.
- De BRZO dossiers worden op orde gemaakt en overgedragen aan de BRZO RUD Noord in Groningen.
- De inrichtingenmodule in het LEEF wordt geschikt gemaakt voor een meer activiteit gerichte module, overeenkomstig het VTH besluit.

Conclusie is dat er nog behoorlijk wat inspanningen moeten worden verricht om het systeem beter werkend te krijgen, de kwaliteit van invoer van data te verhogen, juiste interne sturingsinformatie en de juiste rapportages voor de deelnemers te genereren.

4 Ontwikkelagenda FUMO 2.0

Algemeen

Op 25 januari 2018 heeft een bestuursconferentie plaatsgevonden in Dairy Campus te Leeuwarden. Het doel van de conferentie was om op een aantal vraagstukken bestuurlijke richting te krijgen van de algemeen bestuursleden van de FUMO.

In het najaar van 2017 zijn de programmateams samengesteld met interne en externe medewerkers, aangestuurd door een programmamanager. Bij de inhoudelijke verkenning van de opgave kwam de behoefte om op bepaalde vraagstukken een nadere duiding te krijgen van de algemeen bestuursleden. Een nadere aanscherping van de koers. In diverse ronde tafelgesprekken zijn deze vraagstukken besproken en is richting gekozen. Met deze richting zijn de programmateams hun ontwikkelopgaven verder gaan uitwerken om tot voorstellen voor het dagelijks - en algemeen bestuur te komen. De inhoudelijke voortgang is opgenomen in bijlage 1 bij deze rapportage.

Financiële stand van zaken budget ontwikkelagenda

Voor de uitvoering van de ontwikkelagenda is een budget beschikbaar gesteld door het algemeen bestuur. Een bedrag van ca. € 1.900.000,- is beschikbaar voor de looptijd van het ontwikkelprogramma van 2017 tot en met 2019.

Voor 2018 is ruim 1,1 miljoen euro geraamd voor de uitvoering van alle werkzaamheden. Vooralnog is de prognose dat een deel van dit budget doorgeschoven wordt naar 2019.

Programma	Budget 2018	Prognose 2018
Algemeen/programmasecretariaat	95.000	61.820
1 - Begroten en verantwoorden	67.000	94.567
2 - Besturen	62800	42.990
3 - Basis op orde	484.900	497.742
4 - Werken aan de toekomst	271.200	164.619
5 - Verbinden	161.200	142.600
<i>Totaal</i>	<i>1.142.100</i>	<i>1.004.339</i>

Het restant van circa € 138.000 is dan beschikbaar voor de uitvoering van het resterende programma. In totaal is hiervoor nog circa € 550.000 beschikbaar, zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

Programma	Budget totaal	Besteed 2017	Prognose 2018	Beschikbaar 2019
Algemeen/ programmasecretariaat	350.000	88.336	61.820	199.844
1 - Begroten en verantwoorden	305.600	50.086	94.567	160.947
2 - Besturen	125.600	36.683	42.990	45.927
3 - Basis op orde	509.000	102.703	497.742	- 91.445
4 - Werken aan de toekomst	492.000	51.121	164.619	276.260
5 - Verbinden	144.600	44.057	142.600	- 42.057
<i>Totaal</i>	<i>1.926.800</i>	<i>372.986</i>	<i>1.004.339</i>	<i>549.475</i>

Uit dit overzicht blijkt ook dat er bij de programma's Basis op orde en Verbinden inmiddels sprake is van overschrijding van het budget. Deze programma's lopen bovendien nog door in 2019. Daarnaast worden de programma's Begroten en verantwoord en Besturen in 2018 afgerond. Vanaf 2019 worden de resterende actiepunten uit deze programma's uitgevoerd binnen de lijnorganisatie. Een nadere toerekening van dit bedrag over de programma's zal in het 4^e kwartaal plaatsvinden. De verwachting is dat het resterende budget van € 550.000 voldoende moet zijn om de resterende programmaonderdelen af te ronden en over te dragen aan de lijnorganisatie.

5 Stand van zaken productie

5.1 Productie-aantallen

In het afgelopen halfjaar is hard gewerkt om de producten en processen van het zaaksysteem LEEF te verbeteren. Met het verbeteren van de processen en werkafspraken wordt ook ingezet op betere sturings- en verantwoordingsinformatie. Op gebied van urenregistratie en verantwoording is al een verbetering opgetreden. We hebben zicht op de besteding van de uren, en sturen hierop in de plannings- en voortgangsgesprekken.

Toezicht en Handhaving

Toezicht en handhaving wordt op verschillende taakgebieden uitgevoerd. Voor een belangrijk deel van de opdrachtgevers betreft dat de basistaken voor zover ingebracht. Voor een aantal gemeenten en de provincie zijn dat ook voor een deel niet-basistaken. De provincie Fryslân bijvoorbeeld heeft ook zwemwatertoezicht, toezicht kleine luchtvaart, toezicht vuurwerkevenementen, het Besluit bodemkwaliteit, toezicht ontgrondingen ingebracht. Als basis- en plustaak doen we ook bouwtoezicht. Voor de provincie is bouwtoezicht een basistaak bij bedrijven waar zij bevoegd gezag is. Eén gemeente heeft bouwtoezicht ingebracht als plustaak.

Voor de verschillende vormen van toezicht is in november 2017 een jaarplanning gemaakt. Deze is afgestemd met de deelnemers. Bij deze afstemming is voor een deel van het toezicht ook aangegeven waar knelpunten worden verwacht. Onder andere geldt dat de toezichtcapaciteit voor bodem en zwemwatertoezicht tekort schiet.

In onderstaande tabel is de planning en realisatie van de reguliere en hercontroles opgenomen. Voor de hercontroles is conform begroting uitgegaan van 40% van de reguliere controles.

Controles	Planning 2018	Realisatie t/m juni	Percentage
Reguliere controles	459	193	42%
Hercontroles	184	157	85%
Controles n.a.v. klachten en overige controles		123	
<i>Totaal</i>	<i>643</i>	<i>473</i>	

Opvallend is dat er meer dan gepland tekortkomingen worden geconstateerd tijdens reguliere controles. Dat resulteert zoals in de tabel ook zichtbaar is in significant meer hercontroles. Hetzelfde geldt voor controles naar aanleiding van klachten. Deze zijn weliswaar aan het begin van het jaar niet gepland maar het zijn er wel redelijk veel.

In het laatste kwartaal van 2017 is een inhaalslag gemaakt met betrekking tot het uitvoeren van het aantal milieucontroles. Door deze inhaalslag lopen de hieruit volgende hercontroles door in het jaar 2018. Dit beeld is dit jaar ook zichtbaar. In het eerste kwartaal worden relatief minder controles uitgevoerd, waardoor het percentage aan hercontroles toeneemt ten opzichte van de uitgevoerde controles. De verwachting is dat het percentage afneemt in de loop van het jaar en dat het uitkomt op ongeveer 60 procent aan hercontroles ten opzicht van de reguliere controles.

Een andere reden voor de toename in hercontroles volgt uit de besproken bedrijvenlijst voor toezicht. Voor 2018 zijn in de bedrijvenlijst veel complexe bedrijven opgenomen. De complexe bedrijven bestaan uit onder andere:

- Voormalige vergunningplichtige provinciale bedrijven (VVPB);
- Afvalbedrijven;
- Vergunningplichtige bedrijven (Type C (eventueel met OBM)).

Verder zijn deze bedrijven aangevuld met de bestuurlijk gevoelige bedrijven en bedrijven, waar veel klachten voorkomen ('aandachtsbedrijven'). Een toename in hercontroles is ook herleidbaar uit de complexiteit en grootte van de bedrijven en de 'aandachtsbedrijven'.

Vanuit de halfjaarcijfers blijkt dat de verdeling niet evenredig heeft plaatsgevonden over de deelnemers. Op de uitvoering is nadrukkelijker gestuurd om de aantallen evenrediger te verdelen. Verder zal maandelijks een overzicht worden gemaakt van de voortgang van milieutoezicht en zo nodig zal worden gestuurd op de uitvoering.

Met de gewijzigde begroting van 2018 is voor toezicht vooralsnog geen extra formatie beschikbaar gesteld. Dit betekent dat met de bezetting - zoals deze in de begroting 2018 was opgenomen - in overleg met de deelnemers is afgesproken welke werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd.

Toetsing en Vergunningverlening

Volgens de berekening van de Fryske norm zouden per jaar ten aanzien van milieuzaken in inrichtingen circa 400 mutaties ter zake vergunningverlening kunnen worden verwacht. Dit aantal is gebaseerd op 100% van de Fryske norm. Per kwartaal zijn dit voor 100 inrichtingen mutaties. In het eerste half jaar zijn er voor 220 inrichtingen procedures verwerkt. Deze zijn als volgt te specificeren:

Vergunningverlening	Aantallen
Meldingen activiteitenbesluit	84
Omgevingsvergunningen	98
M.e.r beoordelingen	34
Overig	4
<i>Totaal</i>	<i>220</i>

De verwachting is dat de nieuwe vergunningaanvragen en revisievergunningen binnen de huidige capaciteit kunnen worden afgehandeld dit jaar.

Verder is er veel aandacht en tijd gevraagd voor de volgende onderwerpen.

Landelijk Afvalbeheerplan 3 (LAP-3)

Het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) is het beleidskader voor alle bedrijven die afval produceren of verwerken. Op 28 december 2017 trad het derde LAP in werking. Hiermee geeft het LAP invulling aan één van de overheidsdoelstellingen om te transformeren naar een circulaire economie. Het LAP kent algemeen beleid en tevens houdt het LAP rekening met de verschillende sectoren. Per sector is een plan opgesteld voor de behandeling van afvalstromen.

De FUMO is in het eerste kwartaal gestart met een projectmatige aanpak voor de doorlichting van milieuvergunningen van afvalbedrijven op LAP-3. Waar nodig zullen aanpassingen op de betreffende vergunning worden voorbereid en uitgevoerd. Deze aanpak zal doorlopen in 2019.

4e tranche Activiteitenbesluit

Op 1 januari 2016 is de 'de vierde tranche' van het Activiteitenbesluit in werking getreden. Met deze tranche zijn opnieuw een aantal activiteiten of bedrijven onder de werking van de algemene regels gebracht. In bepaalde gevallen kan de overgang van vergunningvoorschriften naar algemene regels gevolgen hebben voor het bedrijf of de omgeving.

De FUMO is vanwege deze 4^e tranche projectmatig bezig om relevante dossiers door te lichten op de wenselijkheid om aanpassing op de vergunningen door te voeren.

BRIKS

Het BRIKS-team heeft in het eerste halfjaar de volgende aantallen aanvragen behandeld:

BRIKS	Realisatie t/m juni
Reguliere aanvragen bouw	94
Aanvragen sloop	21
Uitgebreide procedures	10
Beoordeling schetsplannen	52

De procedures zijn binnen de daarvoor gestelde termijn afgehandeld en hebben niet geleid tot van rechtswege verleende vergunningen. Er zijn in het eerste half jaar van 2018 acht procedures meer afgerond dan in dezelfde periode in 2017.

Specialistisch Advies

De werkvoorraad van de afdeling Specialistisch Advies wordt onderverdeeld in:

- Adviesvragen vanuit de eigen organisatie, de afdelingen T&V en T&H;
- Plustaken die deelnemers bij de FUMO hebben ondergebracht. Een deel van deze plusuren betreft taken die door de afdeling SPA uitgevoerd moeten worden;
- Taken op het gebied van Externe Veiligheid. Deze worden gefinancierd vanuit rijks geld via de provincie Fryslân. Op grond van afspraken binnen de Stuurgroep Externe Veiligheid Fryslân kunnen gemeenten en provincie adviesuren binnen dit taakveld opnemen;
- Extra, incidentele opdrachten waarvoor deelnemers bij de FUMO een offerte vragen.

Veel van de bestede uren hebben betrekking op producten van de andere afdelingen (T&V en T&H). De afdeling SPA is hierin volgend op de productie binnen deze afdelingen. De samenwerking verloopt steeds beter en de aanwezige specialistische kennis wordt beter benut. Voor deze specialistische ondersteuning worden geen aantallen geregistreerd, omdat de medewerkers werken aan zaken van die betreffende afdelingen.

Naast inzet voor de bovengenoemde basistaken, voert de afdeling specialistisch advies plusuren uit voornamelijk op gebied van geluid en externe veiligheid. De verantwoording van deze opdrachten vindt plaats in uren en niet op aantallen. Voor geluid en externe veiligheid is hieronder de voortgang van het eerste halfjaar opgenomen.

Geluid

In totaal zijn 4.201 plusuren opgenomen in de dienstverleningsovereenkomsten voor 2018. Voor vijf deelnemers zijn geen plusuren geluid geraamd. Wel zijn voor drie van deze deelnemers in het eerste halfjaar geluidopdrachten ontvangen en uitgevoerd.

Geluid	Planning 2018	Realisatie t/m juni
Uren	4.201	2.028

Plusuren worden uitgevoerd in opdracht van de deelnemers. De ureninzet hangt samen met de vraag vanuit die gemeenten. Daarnaast voert de FUMO een aantal vaste opdrachten uit voor een meerdere deelnemers, bijvoorbeeld het jaarlijkse horecaproject en het bijhouden van de zonering van industrieterreinen. Aangezien de FUMO met een flexibele schil voor geluid werkt, wordt vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.

Externe veiligheid

In het Fries Uitvoeringsprogramma Omgevingsveiligheid 2015 – 2018 (FUOV) zijn taken opgenomen onder andere ter uitvoering van de landelijke Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). De FUMO voert deze taken ook dit jaar uit in opdracht van de Provincie Fryslân. Jaarlijks stelt de FUMO een offerte op waarin zij de taken beschrijft voor het betreffende jaar en de benodigde uren voor het uitvoeren van die taken. Voor het jaar 2018 is opdracht gegeven voor 4.050 uur.

Externe veiligheid	Planning 2018	Realisatie t/m juni
Uren	4.050	1.785

De realisatie blijft enigszins achter bij de planning. Voor een belangrijk deel ligt dit, evenals bij geluid aan de vraag naar inzet van EV-expertise. De specialistische inzet voor advisering over ruimtelijke plannen en reguliere VTH-taken hangt samen met de opdrachten/vragen die bij het team Externe Veiligheid binnenkomen. Deze vraag blijft achter t.o.v. de planning. Het team Externe Veiligheid werkt eveneens met een flexibele schil om de omvang van het werkpakket goed af te stemmen op het beschikbare personeel.

Naast bovenstaande productiecijfers kunnen de volgende aandachtspunten worden benoemd:

- De afdeling SPA heeft ook in het afgelopen half jaar veel inzet gepleegd in de projectleiding en inhoudelijke advisering van een aantal bestuurlijk relevante dossiers, waaronder de REC, Orion, Schatzenburg, Van der Galiën en Soprema.
- Een aantal specialismen is nog steeds zeer kwetsbaar binnen de FUMO. Deze specialistische taken worden door één specialist uitgevoerd. Het gaat hierbij om energie, bodem en luchtkwaliteit. Indien het werkaanbod groter is dan de huidige capaciteit wordt gebruik gemaakt van een flexibele schil. Meestal zijn dit ZZP-ers die ook voor de andere Noordelijke omgevingsdiensten werken.

5.2 Productiviteit en uren

In onderstaand overzicht is de productiviteit over het eerste halfjaar 2018 in beeld gebracht. In 2018 is in de begroting vastgelegd dat een productiviteitsnorm van 1.265 uur per medewerker wordt gehanteerd. Deze norm is een gemiddelde voor alle medewerkers in het primair proces

Afdeling	Productiviteit 1e halfjaar 2018	Productiviteit 1e halfjaar 2017	Productiviteit geheel 2017
Specialistisch Advies	96%	86%	85%
Toetsing en Vergunningverlening	103%	93%	91%
Toezicht en Handhaving	91%	89%	85%
<i>Totaal</i>	<i>97%</i>	<i>90%</i>	<i>87%</i>

Met het verkrijgen van meer inzicht in de gerealiseerde uren en het strakker sturen op deze uren zien we dat de productiviteit behoorlijk hoger is dan in dezelfde periode in 2017. De sturing zal verder worden doorgezet in het tweede halfjaar met als streven de afgesproken urennorm te realiseren, al blijft dat lastig. Vooral omdat het effect van de zomermaanden nog meegenomen moet worden in de totale productiviteit.

De meest belangrijke oorzaken voor dat de urennorm na het eerste halfjaar nog iets lager ligt dan verwacht, zijn de volgende :

- Het ziekteverzuim is nog iets hoger dan begroot. Dit heeft effect op de productieve uren. Deels is hier ook extra formatie voor aangetrokken, deels heeft dit invloed op de productiviteit.
- Een aantal medewerkers heeft nog een hoog verlofsaldo van voorgaande jaren. In overleg met de leidinggevende worden deze uren opgenomen. Wanneer dit meer is dan de toegekende uren voor 2018, heeft dit eveneens gevolgen voor de productiviteit.

- Alhoewel mooie stappen worden gemaakt in het verantwoorden van uren, blijft het continue aandacht vergen dat productieve werkzaamheden ook productief moeten worden geschreven. Tot voorheen was de cultuur dat deze uren gemakkelijker op overhead uren werden geboekt. Met de huidige inzicht in het tijdschrijven en het gesprek hierover met de medewerkers wordt het besef van het juist verantwoorden van uren vergroot.

6 Financiële stand van zaken

6.1 Prognose 2018

Op basis van de realisatie van de baten en de lasten over het eerste halfjaar is de prognose over heel 2018 als volgt.

LASTEN	Begroting 2018	Prognose	Afwijking
Loonkosten	9.220.597	7.785.916	1.434.681
Inhuur personeel	543.982	2.850.702	-2.306.720
DVO provincie	794.842	725.000	69.842
DVO gem Leeuwarden	204.000	225.000	-21.000
Detachering wetterskip	28.000	35.000	-7.000
Overige personeelskosten	434.011	407.621	26.390
Kapitaallasten	53.161	31.661	21.500
Implementatiekosten	987.565	987.565	0
Wagenpark	117.300	100.000	17.300
Huisvestingskosten	658.867	630.672	28.195
Administratiekosten	50.200	55.060	-4.860
Onderhoudskosten ICT	341.000	295.000	46.000
Overige kosten	81.600	291.975	-210.375
Onvoorzien	122.500	0	122.500
	13.637.624	14.421.172	-783.548
BATEN	Begroting 2018	Prognose	Afwijking
Basistaken	7.270.074	7.270.074	0
Plustaken	4.567.657	4.567.657	0
Externe veiligheid	316.922	325.000	8.078
Opslag implementatiekosten (tegenhanger vd kosten)	987.566	987.566	0
Brikstaken	239.099	469.750	230.651
Extra opdrachten niet begroot	256379	470.000	213.621
uitkeringen UWV		10.211	10.211
Rente		6.075	6.075
Bijdrage uit implementatiebudget ICT en FUMO 2.0	0	400.000	400.000
	13.637.697	14.506.333	868.636
Saldo prognose 2018	73	85.161	85.088

De prognose laat een positief saldo van circa € 85.000 zien. Het saldo wordt globaal veroorzaakt door (afwijkingen > € 25.000):

Prognose t.o.v. begroting		Bedrag	Totaal
Voordelig			
	Lagere kosten investering	49.000	
	Lagere overige personele kosten	26.000	
	Lagere kosten huisvesting	28.000	
	Lagere kosten licenties	46.000	
			149.000
Nadelig			
	Hogere loonkosten inhuur	- 28.000	
	Overige verschillen	- 36.000	
			- 64.000
	<i>Totaal</i>		€ 85.000

Toelichting op de afwijkingen

Loonkosten (vast en inhuur)

In de prognose van de loonkosten is rekening gehouden met meerdere begrotingsposten, alsmede extra opbrengsten. De prognose is als volgt bepaald:

	Begroting 2018	Prognose	Afwijking
Loonkosten	9.220.597	7.785.916	1.434.681
Inhuur (inclusief dekking uit implementatiebudget ICT)	543.982	2.850.702	- 2.306.720
Extra opbrengsten	495.478	939.750	444.272
Bijdrage uit implementatiebudget ICT	0	400.000	400.000
<i>Totaal</i>			- 27.766

De loonkosten en de post voor inhuur moeten in samenhang worden gezien. In de begrotingswijziging 2018 is geen harde splitsing tussen deze 2 posten gemaakt. In de kosten voor inhuur is rekening gehouden met extra opbrengsten en compensatie voor de inzet van medewerkers voor FUMO 2.0 en LIS.

Kosten investering provincie Fryslân en gemeente Leeuwarden

Doordat voor een aantal onderdelen binnen het perceel ICT van de provincie de afschrijvingstermijn is beëindigd, ontstaat in 2018 een voordeel. Er heeft nog geen vervanging plaatsgevonden. Omdat in 2018 gestart zal worden met een migratietraject naar Windows 10, zal dit budget vanaf 2019 wel nodig blijven. Reden hiervoor is dat in dit migratietraject meer mobiele devices worden voorzien dan tot nu het geval is.

Structurele gevolgen

De prognose is opgesteld op basis van de inschatting van de over- en onderschrijdingen van de begroting naar de stand van zaken begin september 2018.

6.2 Financiële positie

Zoals in de jaarrekening 2017 is aangegeven is de financiële positie van de FUMO zwak. Het weerstandsvermogen ultimo 2017 bedraagt € 199.000. Hierop ligt een claim omdat dit bedrag is ingezet voor financiering van het ontwikkelingsprogramma FUMO 2.0. In de transitiebegroting, die bij het opstellen van de begroting 2019 is meegenomen, is rekening gehouden met een opbouw van weerstandsvermogen in de jaren 2019 t/m 2021. Indien de definitieve jaarrekening inderdaad een positief saldo laat zien, dan kan de bijdrage in de transitiebegroting voor de opbouw van dit weerstandsvermogen verlaagd worden.

Eind 2017 heeft de FUMO een lening € 2,5 miljoen aangetrokken in verband met de voorfinanciering van implementatiekosten. Van deze lening is € 0,5 miljoen niet vervroegd aflosbaar. Ook in de toekomst zal een lening nodig zijn omdat de uitgaven die in de transitiebegroting zijn geraamd ook voor een deel voorgefinancierd moeten worden. De huidige lening heeft een looptijd van 3 jaar (tot eind 2020). Hoewel het grootste deel van de aangetrokken lening niet nodig is, is tot nu toe de gehele lening opgevraagd omdat er sprake is van een negatieve rente. Over 2018 bedraagt deze rente naar verwachting € 6.000.

Nr	Programma	Actielijn	Deelproject	Deadline	Besluitvorming			Opmerkingen	
					Status	MT	DB		AB
1	Begroten en verantwoord 	Hele programma							
1a1		Begroting nieuwe stijl	Herzien opbouw begroting	Q1 2019	Overgedragen			29-06-2018	Vastgesteld in AB
1a2			Ontwikkelen financieringsgrondslagen	Q1 2019	Overgedragen			29-06-2018	idem
1a3			Herziening systematiek plustaken	Q1 2019	Op schema	Q3 2018	Q4 2018	Q4 2018	Loopt voor op planning. Verwachting is besluitvorming Q4 2018
1a4			Inzicht in effecten GR	Q1 2019	Overgedragen				Geen effecten
1b1	Begroten en verantwoord 	Herijken P&C-cyclus	Kaderbrief, begroting, bestuursrapportages, jaarstukken	Q1 2019	Overgedragen			29-06-2018	Vastgesteld in AB
1b2			Herontwerp verantwoordingssystematiek	Q1 2019	Overgedragen				Er zijn nu maandrapportages per afdeling.
1b3			Herontwerp sturingskaders en prestatieindicatoren	Q1 2019	Overgedragen			29-06-2018	Dit is in de begroting meegenomen.
1b4			Fryske norm uitwerken op productniveau	Q2 2019	Op schema				Toegevoegd aan het programma.
1c1	Begroten en verantwoord 	Doorontwikkeling controlfunctie	Versterking en verbreden controlfunctie	Q4 2018	Overgedragen				Is belegd binnen de lijn.
1c2			Inrichten en uitvoeren interne audits en verbeterprogramma	Q4 2018	Overgedragen				Opgenomen in de lijn
1c3			Vormgeven en ondersteuning Auditcommissie	Q1 2018	Overgedragen			29-03-2018	Ter info toegestuurd aan AB.

Nr	Programma	Actielijn	Deelproject	Deadline	Besluitvorming				Opmerkingen	
					Status	MT	DB	AB		
2	Besturen 	Hele programma								
2a1		Governance structuur	Overzicht eigenaars-, opdrachtgevers- en bevoegd gezagvraagstukken	Q3 2018				29-06-2018	AB heeft besloten hier later over te beslissen.	
2a2			Bestuurlijke positionering en organisatie eigenaars	Q3 2018				Idem		
2a3			Beschrijving gewenste governance structuur	Q3 2018				Idem		
2a4			Aanpassen juridische documenten	Q3 2018				Idem		
2b1	Besturen 	Vormgeven eigenaarschap	Bestuurlijke positioneren en organiseren eigenaarschap	Q3 2018				29-06-2018	AB heeft besloten hier later over te beslissen. Valt samen binnen discussie over Governance.	
2b2										
2b3										
2c1	Besturen 	Versterken opdrachtgever/opdrachtnemer-relatie	Bestuurlijk positioneren en organiseren opdrachtger/opdrachtnemer-relatie	Q3 2018					AB heeft besloten hier later over te beslissen.	
2c2			Ambtelijk positioneren opdrachtgever/opdrachtnemer relatie	Q3 2018				Idem		
2c3			Samenhang met VTH-overleg	Q3 2018				Idem		
2d1			Besturen 	Mandatering en bevoegd gezag				Nader uitwerken taken en bevoegdheden bevoegd gezag en FUMO	Q3 2018	
2d2	In kaart brengen huidige mandatering van de 21 deelnemers	Q3 2018				10-09-2018				
2d3	Afspraken maken over een uniforme mandatering	Q3 2018								
2d4	Concretiseren en afbakenen vraagstukken en behoeften bevoegd gezag	Q3 2018								
2d5	Escalatieladder of protocol voor risicovolle of politiek bestuurlijke situaties	Q3 2018								
2d6	Afspraken maken over en inzicht in ambtelijke en bestuurlijke opschaling bij deelnemers	Q3 2018								

Nr	Programma	Actielijn	Deelproject	Deadline	Besluitvorming				Opmerkingen
					Status	MT	DB	AB	
3	 Basis op orde	Hele programma							
3a1		Eenduidig uitvoeringskader	Eenduidig uitvoeringskader formuleren	Q3 2018		Q3 2018			Digitale boekenkast en zoekmachine zijn gereed. Boekenkast wordt gecheckt een aangevuld met uitvoeringskaders door deelnemers.
3a2			Borgen van uitvoeringskaders in werkprocessen	Q3 2018		Q3 2018			Het gebruikmaken van uitvoeringskaders wordt als processtap ingevoegd in werkprocessen.
3b1	 Basis op orde	Producten, processen en procescriteria	Herijken PDC	Q3 2018				Loopt parallel met de procesoptimalisatie.	
3b2			Vereenvoudigen van optimaliseren werkprocessen	Q3 2018				Er zijn 8 van de 55 processen klaar. 10 processen zijn onderhanden, waarvan 3 nagenoeg klaar. Door problemen met zaaksysteem, kunnen de processen niet adequaat worden ingericht. Dit levert vertraging op voor het project Processen. De verwachting dat dit doorloopt in Q1 2019.	
3b3			Evaluatiekalender	Q4 2018				Nog niet gestart	
3b4			Aanvullende procescriteria doorvoeren en borgen	Q1 2018				Criteria zijn in beeld. Borging loopt deels parallel met het project Processen.	
3c1	 Basis op orde	Kennis, kwaliteit en inzetbaarheid	Strategisch personeelsbeleid, inclusief herorientatie vast/tijdelijk personeel	Q2 2018				Onderzoek is uitgevoerd, nu doorvertaling naar arbeidsmarktbeleid.	
3c2			Terugdringen ziekteverzuim	Q4 2018		mrt-18		plan gemaakt, acties worden uitgevoerd.	
3c3			Verkrijgen van een actueel en FUMO-breed inzicht in kwaliteit en deskundigheid medewerkers	Q2 2018		20-09-2018	19-10-2018	MyForms is gevuld met input van FUMO-medewerkers. In Q3 worden extern ingehuurd medewerkers toegevoegd.	
3c5			Herinrichten functionerings- en beoordelingscyclus	Q4 2017				Pilot loopt dit jaar.	
3c6			Opleidingsplan gericht op kennis/vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling	Q4 2018				Vloeit voor uit projecten my-forms en teamontwikkeling en pilot HR-cyclus.	
3c7			Introductieprogramma nieuwe medewerkers	Q4 2018				Eerste voorzet is klaar, maakt onderdeel uit van arbeidsmarktbeleid.	
3c8			Ontwikkeling van de afdelingen	Q4 2018		Q3 2018	nvt	nvt	Teamontwikkeling per afdeling is gestart.

Nr	Programma	Actielijn	Deelproject	Deadline	Besluitvorming			Opmerkingen
					Status	MT	DB	
4	 Werken aan de toekomst	Hele programma		Q4 2019				
4a1		Effect gericht werken	Methodiek voor risicoanalyse ontwikkelen	Q2 2018				De omgevingsanalyse wordt ontwikkeld in in Fries VTH-verband. FUMO is hier bij betrokken.
4a2			Vormgeven van informatieanalyse functie binnen FUMO	Q2 2018				Bij het opstellen van de proeve van het uitvoeringsprogramma wordt bekeken welke data nodig is om goed te kunnen rapporteren en verantwoorden
4a3			Organiseren van afstemming tussen de deelnemers en FUMO	Q1 2018				Vindt momenteel plaats via FUMO-contactpersonen en participatie van medewerkers van deelnemers in programma- en werkgroepen. Ambtelijke afstemming in structurele zin is onderdeel van de governance FUMO (zie boven)
4a4			Organiseren van afstemming tussen FUMO en partners	Q1 2018				Afstemming en kennisuitwisseling vindt plaats met andere omgevingsdiensten.
4a5			Opstellen uitvoeringsprogramma op basis van risico analyse	Q4 2018				Dit loopt met een groot aantal deelnemers.
4a6			Formuleren van beleidskaders, doelen en prioriteiten	Q1 2019				Provinciaal VTH overleg maakt een omgevingsanalyse op basis waarvan beleidsdoelen en prioriteiten worden benoemd. Zie: methodiek voor Omgevingsanalyse ontwikkelen.
4a7			Opstellen meerjarenprogramma en uitvoeringsprogramma	Q4 2019				Er is gestart met het opstellen van een Eerste proeve van een Fryslanbreed Uitvoeringsprogramma voor de basistaken.
4a8			Feedback organiseren van klanten	Q4 2018				Het organiseren van feedback is een voortdurende activiteit om tot resultaat en draagvlak te komen.
4b1		 Werken aan de toekomst	Regiogericht werken	Verkennen mogelijkheden van regiogericht werken	Q2 2018		08-jun-18	Vastgesteld in DB.
4b2	Pilots uitvoeren met enkele varianten en deze evalueren		Q1 2019				Kick off pilot op 5 september met 6 deelnemers (5 gemeentes en provincie).	
4b3	Implementeren van één of meer voorkeursvarianten		Q2 2019				Evaluatie van pilot eind december. Voorkeursvariant implementeren in 2019	
4c1	t		Herijken vormen in instrumenten voor kennisdeling	Q2 2018				

Nr	Programma	Actielijn	Deelproject	Deadline	Besluitvorming				Opmerkingen
					Status	MT	DB	AB	
4c2	 Werken aan de toekomst	Ontwikkelen en innovatie	Versterken positie in regionale en landelijke kennisnetwerken	Q4 2018					Veel collega's zijn aangehaakt bij regionale en landelijke netwerken. De ambitie is om een overall beeld te creëren in Q4.
4c3			Versterken van het lerend vermogen, waarbij gebruik wordt gemaakt van evaluatie en benchmark	Q4 2019					FUMO doet mee aan benchmarks en collegiale toetsen binnen OD-NL.
4c4			Intensiveren samenwerking met omliggende omgevingsdiensten	Q4 2018					Enkele collega's zijn betrokken bij landelijke initiatieven. Zie ook eerder punt
4c5			Innovatieve werkmethoden ontwikkelen	Q4 2019					
4d1	 Werken aan de toekomst	Vorbereiden op de Omgevingswet	Positionering uitvoeringsdienst	Q1 2018					Startnotitie Omgevingswet ter bespreking in MT. Ambitie om in Q4 2018 te komen tot een positionpaper en een impactanalyse.
			Impactanalyse	Q4 2018					Verwachting is om begin 2019 een position paper en impactanalyse uitgevoerd te hebben.
4d2			Inventariseren wensen deelnemers tav veranderende taken/werkwijzen/instrumenten	Q1 2019					Onderdeel van de impactanalyse is om deelnemers te betrekken bij de stakeholder-analyse.
			Opstellen visie op omgevingswet	Q2 2019					Startnotitie Omgevingswet ter bespreking in MT. Ambitie om in Q4 2018 te komen tot een position paper en een impactanalyse.
4d3			Opstellen plan invoeren Omgevingswet	Q2 2019					De position paper en impactanalyse vormen de basis voor de route-kaart. De gedachte is om de routekaart te integreren met de FUMO 2.0 Ontwikkelagenda.

Nr	Programma	Actielijn	Deelproject	Deadline	Besluitvorming				Opmerkingen
					Status	MT	DB	AB	
5	Verbinden 	Hele programma						Activiteiten worden opnieuw ingepland	
5a1		Relatiebeheer	Dienstverleningsconcept ontwikkelen	Q4 2018					
5a2			Herijken accountmanagement	Q1 2019					
5a3			Inrichten informatievoorziening naar doelgroep	Q1 2019					
5b1	Verbinden 	Verbindingen	Verbeteren toegankelijkheid en bereikbaarheid	Q1 2019					
5b2			Optimaliseren intranet en website	Q2 2019				Ten behoeve van sociaal Intranet (embrace) en topdesk (verwerken service medingen) zijn keuzes gemaakt. Streven is om deze tools in Q4 geïmplementeerd te hebben.	
5b3			Intensiveren kennisdagen	Q2 2019					
5b4			Organiseren open dagen, uitwisseling, activiteiten	Q2 2019					
5b5			Implementatie kennisplatform	Q2 2019					
5c1	Verbinden 	Verhoudingen	Formuleren en verankeren van afspraken, kaders en kernwaarden	Q2 2019					
5c2			Communiceren van afspraken, kaders en waarden en deze laden	Q2 2019					
5c3			Toepassen in de praktijk en elkaar daarop aanspreken	Q2 2019					